

ಸಂಪುಟ ೫

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೪೬

ಸಂಚಿಕೆ ೯

ಕೈಲಾಸವಾಸಿ ಕೈಲಾಸಂ

“ ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣ ಎಂದು ಹಾರವನು ಹೆಸರಿಟ್ಟನೋ—ಅಂದೇ ಅವನ ವತನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು.”

“ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಾ, ತನ್ನ ಸೇವಕ ಯಮುನಿಗೆ ಹೆದರಿದಾಗ, ಕೋವಗೊಂಡ ರುದ್ರನು “ ಸಾಯಲೇ ಬೇಡ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿರು ” ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟು.

“ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾನವಸದೃಶರು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ

ಆದರೆ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರೂಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿಷಯ ಬರೆಯಲು ನನಗಿನ್ನು ಅಷ್ಟು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಬಂದಿಲ್ಲ. ”

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಅಣಿ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ನಮಗಿತ್ತ, ಹಾಸ್ಯವನ್ನೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಹಸನಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಆತ್ಮಪ್ರಗತಿಯು ಮುಂದುವರಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿ ಕದಡಿ ಯೋಜಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು—ಹಾಗೂ ಅಂಗಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನಸು ಕಂಡು, ಕನಸುಕಂಡುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನನಸಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ,

ಶ್ರೀಯುತ ಕೈಲಾಸಂರವರು ನವೆಂಬರ್ ೨೩ನೆ ರಾತ್ರಿ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳಾಗಿ
....ಜಿರಂಜೀವಿಯಾದರು.

ರಾತ್ರಿ ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ಊಟಮಾಡಿ ಮಲಗಿದವರು—

ಯಾವ ಶಬರಿಯ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೋ,
ಯಾವ ಕೀಚಕನ ಸಂಗಡ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ,
ಯಾವ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ,
ಯಾವ ರೇಣುಕಾದೇವಿಯ ಭಾಂಡಾ ರಚನೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೋ,
ಯಾವ ಕಾಳಮ್ಮನ ಹೈಕಳನ್ನು ಕಂಡು ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರೋ,
ಯಾವ ಏಕಲವ್ಯನೊಡನೆ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೋ,
ಯಾವ ಮುದ್ಮಣಿಯ ಕೈಲಿ ತೊದಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ,
ಯಾವ ತಿಪ್ಪಾರಳ್ಳಿಯ ಬೋರನೊಡನೆ ಲಲ್ಲಿ ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ, ...

ಆ ಕನಸಿನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸೇರಿಕೊಂಡರೋ—ಆ ಪರಶಿವನೇಬಲ್ಲ

ಬೆಳಗಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರ ಆತ್ಮವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಕಂಡವರು
ಅಸೂಯೆ ಪಡುವಂತಹ ನಿರಾಯಾಸ ನಿಧನ ಸುಂದರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡ
ವನಿಗೆ ಮರಣವೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ನವಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಹಿರಿಮೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ
ಕೊಟ್ಟರು. ಹಲವಾರು ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಹಾಸ್ಯದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗದ್ದುಗೆಯು ಕೂಡ ನಿಜವಾದ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗೆ
ಕಾದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಕೈಲಾಸಂ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೆಲಕಾಲ ಮೃಮರೆತುದರ ಫಲವೇ ಕೊರವಂ
ಜಿಯ ಜನನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರವಂಜಿಯು ' ಗುರು
ದಕ್ಷಿಣೆ '

ಹಗಲಿರುಳೂ ಸಾವು ನೋವು ಕಂಡವರ ಕಣ್ಣುಕಾರಂಜಿಯು ಎಂದೋ
ಬತ್ತಿಹೋಗಿರುವುದು ಸಹಜ. ಕಣ್ಣೀರು ಬಾರದಿದ್ದರೂ, ವಿಧಿಗೋಚರವನ್ನರಿ
ತಿದ್ದರೂ, ಗಂಟಲು ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಅಂತೇ
ಬರೆಯಲು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ

ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸಂ ತಾನೇ ತಿರುಗಿ ಹುಟ್ಟಿಬರಬೇಕು

.. ಅದೂ ಬೇಗನೇ ಆಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ಉರಿಗಾಳು

—o—

‘ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಷಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳು ಕೂಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಘೋಷಣೆಗಳ ಪುನರುಜ್ಜಾರಣ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿಯಲ್ಲ ’ (ಭಾಷಣ)..... ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ‘ ಜಸ್ಟಿಸ್ ’ ಪಾರ್ಟಿಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ಇದನ್ನು ಮನನಮಾಡ ಬೇಕಂತೆ

★ ★ ★ ★

“ ಕಾಳಿದಾಸ ಇಂದಿಗೆ ಬದುಕಿದ್ದರೆ, ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದಗಳನ್ನು ಗಣಿಸದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ” (ಭಾಷಣ).....2000 ವರ್ಷ ಬದುಕಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವ ಮುದುಕನನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಗೌರವಿಸುವುದಿಲ್ಲ?

★ ★ ★ ★

“ ಮಧುರೆ - ವಳನಿ - ಭವಾನಿ - ತಿರುಚ್ಚೆಂಗೋಡು—ತಿರುಚ್ಚೆಂದೂರು, ಹೀಗೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರವೇಶ ಕಾರ್ಯ ಮುಂಬರಿಯುತ್ತಿದೆ ”.ಸಂಸ್ಥಾನದ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರ ದರ್ಶನ ಲಾಭ ಸಿಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?

★ ★ ★ ★

“ ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಬಹುಜನ ಗಲಾಟೆಮಾಡದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದ್ದರು ”.....ಆಕಳಿಸುವಾಗ, ಕೂಗೋದು, ಅಸಾಧ್ಯ?

★ ★ ★ ★

ಸಿಂಹಳ ದ್ವೀಪದ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಮೊನ್ನೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ದಿಕ್ಕು ತೋಚದೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಕಂಗಾಲಾದರಂತೆ.....ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎನಿಸಿ ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಇದು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ.

★ ★ ★ ★

—o—

ಕೆ. ಸಹಕಾರದ ಸೊಬ್ಬ ಜಿನ್ನಾ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ

ತಾ ಪ ತ್ರ ಯ

— ೦ —

ನಮ್ಮೂರು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡ ತಪ್ಪಿಗಾದರೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಪಾಸು ಮಾಡತೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷವೂ—ಇವನನ್ನ ಹೇಗಪ್ಪಾ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋದೂ ಅಂತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

‘: ಇದು ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್‌ಸಿ ಕ್ಲಾಸು, ನೂರಕ್ಕೆ ಪಾನಾಗುವವರು ಮೂವತ್ತು ಜನ. ಆ ಮೂವತ್ತರಲ್ಲೊಬ್ಬ ನೀನಾದೆಯೋ, ಬೇಸಿಗೆ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ ಬಾ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ನೀನೇ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ’’ ಅಂತ, ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬರೆದ. ಇನ್ನೂ ದುಡ್ಡು ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಅನ್ನೋ ಯೋಚನೇ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಪಾಸು ಮಾಡೋದು ಅನ್ನೋ ಯೋಚನೇನೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು.

ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕವಳ ಕತ್ತರಿಸ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು ನಮ್ಮ ಸೋದರ ಮಾವನ ಮನೇಲಿ. ಅವರು ಅನುಕೂಲವಾಗೇ ಇದ್ದರು. ಅಂದರೆ, ಯುದ್ಧ ಬಂದಮೇಲೆ ಆದರು ಅನ್ನಿ. ಒಂದು ರೇಡಿಯೋ, ಸೆಕೆಂಡೋ! ಯಾವುದೋ ಹ್ಯಾಂಡು ಅಂತೂ ಒಳ್ಳೇ ಅದನ್ನು ಚೀಪ್‌ರೇಟಿಗೆ ’ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಫೀಸು ಮುಗಿಸಿ, ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ದವರೊಡನೆಯೆಲ್ಲಾ, ರಾಜಕೀಯ, ರೇಷನೀಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಗಳ ಮೇಲೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ಒಳಹೊಕ್ಕು ತಗೊಳ್ಳೋ ಎರಡಾಣೆ ತರಕಾರಿಗೆ ಎರಡು ಘಂಟೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಮನೆ ತಲುಪುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಈಗ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಹಾಜರು ರೇಡಿಯೋ ಮುಂದೆ ಓದಿದ ಹಾಗೇ ಆಯಿತಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

ಇದೊಂದು ಸಾಲದೂ ಅಂತ ನಮ್ಮ ವಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ಮುಂದಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಮಗೇ ಅಂತ ತಿಳ್ಕೊಂಡು, ನಂಬೊಂಡು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಲಾ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಮೈಮೇಲೆ ಜನಿವಾರ ಇದೇ ಅಂತ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ ಪಟ್ಟಿ ಹೊರ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಸರಿ! ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಾಡಿಸಿ, ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಪಗದಸ್ತಾದ ನಾಯಿ ಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಾಕಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಸಾಲಾ ಕೊಟ್ಟ ವಾಪಿಗಳು ಹುಡುಕಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸೋದಕ್ಕೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನ್ನಾ ಹಾಕಿದ್ದ ನ್ನಂತೂ ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆನೂ ಬಡ್ತೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದುವು. ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ನಾನು ಓದಿ ಪಾಸಾಗೋಲ್ಲಾ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಹೊರಟೆ, ರೂಮು ಹುಡುಕೋದಕ್ಕೆ.

ನಮ್ಮ ಮನೇಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಮನೆಯಾಚೆಯ :“ ಪುಷ್ಪವಿಲ್ಲಾ ”ದಲ್ಲಿ ರೂಮಿದೆ ಅಂತ ಜನಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದೆ. “ ನಾಯಿಗಳು ” ಎಂದು ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಗೇಟೆಗೆ ಕೈಹಾಕುವುದರಲ್ಲೇ ಜೋರಾಗಿ ಬಗುಳಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಜವಾನ : ಸದ್ಯಃ ಕಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿ ತಲೆ ಸವರಿ ಒಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ,

“ ನ್ವಾರಿಯಾ.....” ಎಂದೆ-

ಒಬ್ಬ ಮಹಾಶಯರು (೨೬೦ ಪೌಂಡು ತೂಗಬಹುದು ನಾಳೆ ಅವರ ಅರ ವತ್ತರ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ) ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು,

“ ಏನು ಬೇಕರಿ ” ಎಂದರು.

“ ಅಲ್ಲೊಂದು ರೂಮಿದೆ, ಖಾಲಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ.. ..” “ ಯಾವನ್ನೀ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಖಾಲಿ ಇದೆ ಎಂದವನು, ಅವನೇನು ಇದನ್ನು ಚತ್ರ .ಎಂತ ತಿಳಿಸ್ಕೊಂಡಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ ”

“ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಾರ್ ” ಎಂದವನೇ ಆಚೆಗೆ ಹಾರಿಕೊಂಡೆ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಠಾರ. “ ಅಡಿಗೆಯವರ ಕೊಠಡಿ ” ಎಂಬ ಬೋರ್ಡು ಇತ್ತು. ಗೆದ್ದೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಅಡಿಗೆಯವರಿಗೆ ರೂಮು ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆ ನಮಗಿಲ್ಲ ಅಂತಾರೆಯೇ.

ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆವು “ ಸಾರ್....ನ ” ಮೊದಲ ಬಾರಿಯ ಕೂಗು ಮುಗಿಯೋದರೊಳಗೇ ಛಂಗನೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹಾರಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. ನಾನು ಬಾಯಿ ಬಿಡೋದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ.

“ ಯಾವತ್ತು ಬರಬೇಕು ಸಾರ್. ಎಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ, ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಒಂದಿಷ್ಟು ತ್ತೈದು ಕೊಡಿ ಸಾಕು, ಅಡ್ರೆಸ್ಸು ಕೊಡಿ ಮತ್ತೆ ” ಎಂದರು. ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ತಳೆಕೊತ್ತಿ,

“ ನಿಮ್ಮಡಿಗೇ ವಿಷಯ ಹಾಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ರೂಮು ಸಿಕ್ಕು ತ್ತದೆಯೇ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ? ಎಂದೆ.

“ ರೂಮೇ, ಖಾಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಯ್ಯೋ ! ಅದಕ್ಕೇನು ಸಾರ್ ನಮ್ಮ ರೂಮಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಬಿಡಿ. ನಾವು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹತ್ತುರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ್ತಿದೇವೆ. ನೀವೂ ಬನ್ನಿ ಎರಡೆರಡು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರೋಣ. ನಾವು ನೋಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಗಲುಹೊತ್ತು ಇರೋಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋದಿನ ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯೂ ಬರೋಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಶಾವಿಗೆ, ಸಂಡಿಗೆ ಹರವಿರುತ್ತೇವೆ. ಬಿಸಿಲು ಬಂದರೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿಡಿ. ಬಾಕಿ ಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ?

“ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದ ಹಾಗಾಯಿತು ನನಗೆ ” ಬರ್ತೇನೆ ಎಂದವನೇ ಹೊರಟೆ. ಬೀದಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿಯುವಾಗ

“ ರೂಮು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತೆ ” ಅನ್ನೋ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ನೋಡಿದೆ. ದಿವಾನ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಯಿತು ನನಗೆ. ಆದರೂ ಆದೂ ವಠಾರ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾ ಒಳಹೊಕ್ಕೆ. ಪ್ರಾರಂಭ ಸಾರ್ ಯಾರೊ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದರು “ ಏನ್ರಿ, ಏನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ?”

“ ಆ ಟು ಲೆಟ್ ಬೋರ್ಡು ನೋಡಿ ಬಂದೆ ಸಾರ್. ಖಾಲಿ ಇರೋ ರೂಮು ಯಾವುದೂ ಸಾರ್.” ಎಂದೆ.

“ ಆ ಕಥೆ ಯಾಕಯ್ಯ ಕೇಳ್ತಿಯಾ ” ಎಂದಾಗಲೇ ಉತ್ಸಾಹ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಳಿತು. ಮುಂದುವರಿದರು. ಈ ಮನೇ ಕೊಟ್ಟ ಪಾಪಿ ನೋಡ್ತೀ ಇನ್ನು ಬೋರ್ಡು ತೆಗೆದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ತಾನು ಆರಡಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತೂರು ಜನದ ಸಂಸಾರ ಹೂಡ್ಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ ವರಾಂಡ ರೂಮು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮಂಥಾ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೋದು ಅಲ್ಲದೇ ಹೆಳು ಬೋರ್ಡು ಇನ್ನೂ ತೆಗೀದೆ ಕಡೇಪಕ್ಷ ದಿನಾ ಹತ್ತು ಜನ ರೂಮು ಬೇಟೆಯಾಡು ವವರಿಗೆ ಜನಾಬು ಕೊಡೋ ಕಷ್ಟಾನೂ ಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ. ತಾಳಿ, ನಿಲ್ಲಿ ಎಂದವರೇ ಒಂದು ಏಣೀಮೇಲೆ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಸರ್ಕ್ಯಸ್ ಮಾಡಿ ಆ ಬೋರ್ಡು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ‘ ಸೌದೆಗಾಯ್ತು’, ಎಂದವರೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ನಡೆದರು.

ನನಗೂ ತುಂಬ ದುಃಖವಾಯ್ತು. ಇಷ್ಟಲೆದರೂ ಒಂದು ರೂಮು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾಂತ. ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಮನೆಯ ಹೊರಭಾಗದ ಒಂದು ರೂಮು ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಕಿಟಕಿ ಮುಚ್ಚಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೇ ಖಾಲಿ ಇರಬಹುದು ಅಂತ ತಿಳ್ಕೊಂಡು ಗೇಟು ತಳ್ಳಿ ಕೊಂಡು ಒಳಹೊಕ್ಕು ‘ಸಾರ್’ ಎನ್ನುವ ಮೊದಲೇ ಯಾರೋ ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದರು.

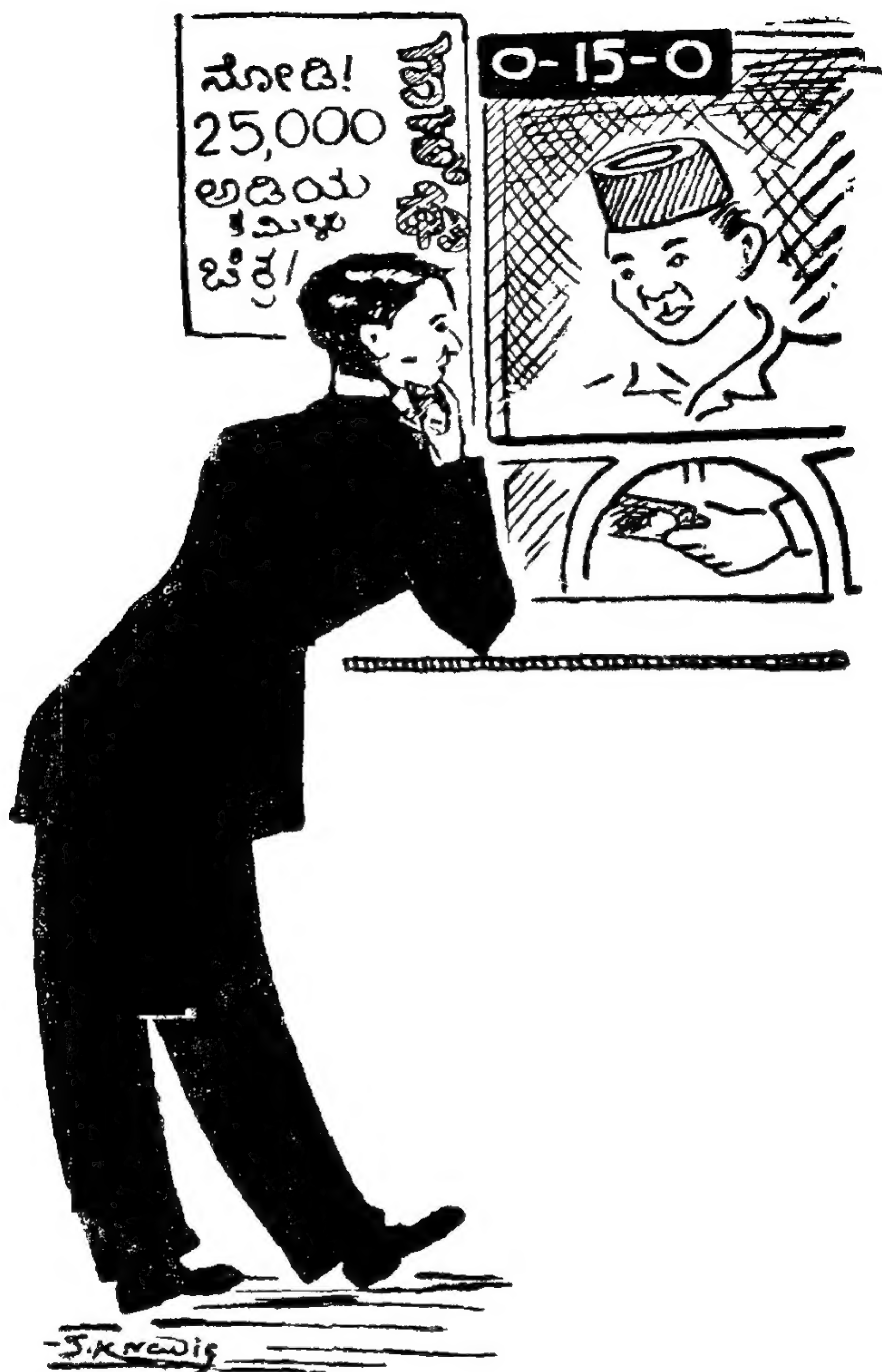
“ ಯಾರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರೋದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರೋ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನ್ನು ಹೊಡೆ ದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋದು ”.

ರೇಗಿದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೆ “ ಯಾರನ್ನ ಸಾರ್ ಬಯ್ತೀರೋದು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ರೂಮಿದೆಯಲ್ಲಾ ! ಖಾಲಿ ಇದೆಯೇ ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸೋಕ್ಕೆ ಬಂದೆ”

“ ಹೌದು ಇದು ಬೇರೆ, ಈ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಯಾವುದೋ ದರಿದ್ರ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟ ಅಂತ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತೇವೆ, ನಡೀರಿ ಆಚೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದು ನಾನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಗೇಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋದರು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಚಳುವಳಿ, ಕಾರಾಗೃಹ ಅಂತ ಯಾಕೆ ಕಿರಲ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋದರ ಗೂಢಾರ್ಥ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಜೈಲಿನೊಳಗಾದರೂ ಒಂದು ರೂಮು....?

—ಪ್ರಭು.

“ಚಲೆ ಇಲ್ವಲಿ” ಒಂದಾಣೆ ಆಸ್ವರನ್ ಕೊಡಲೇ !

ಉಂಡಾಡಿ ಗುಂಡ

—೦—

ಉಂಡಾಡಿ ಗುಂಡ ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಅಥವಾ, ಅದಕ್ಕೆಂ ತಲೂ, ಅದನ್ನು ಅದರ ಕರ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ಪರ್ವತವಾಣಿಯವರ ಗೆಳೆಯರು ಆಡುವು ದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದರೆ, ನನುಗನ್ನಿಸುವುದು ಒಂದು ; ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಹಸನ ಪಿತಾಮಹ ಚಂಡಪ್ರಚಂಡ ಗುಂಡೂ ಶ್ರೀ ಕೈಲಾಸಂರವರ ಪೀಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ, ಎಂದು. ಯಾವುದೋ ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ನಾಟಕಕಾರ ಬರೆದ ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಓದಿ, ಅದರಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡು, ಪರ್ವತವಾಣಿಯವರು ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಈ ಉತ್ತಮಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊರವಂಜಿಯ ವಾಚಕ ರಿಗೂ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೂ 'ಉಂಡಾಡಿ ಗುಂಡ' ಒಂದು ಹಾಸ್ಯರಸಾಯನವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರರು, " ಎಲ್ಲಪ್ಪ ! ಇಂಥ ಅಘಟಿತ ಘಟನಾವಳಿಗಳು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಜನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ? ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ ? ನಮ್ಮನ್ನು ಇದು ಕನ್ನಡಿಸಿದೆಯೇ ?" ಎಂದು ಮೂಗೆಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ, 'ಉಂಡಾಡಿ ಗುಂಡ' ಅವರ ಮೂಗು ಮುರಿದು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮನ್ನು ನಗೆಯ ನಂದನವನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆನ ಕುಹಕ ತಂತ್ರ ಪ್ರೇಮ ಪುಳಕ ಗಮಕ ಉಪಚಾರ ಅಪಚಾರ ಇವುಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಾತಿನ ಜಟ್ಟಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮರುತ್ತರ ಕೊಡುವ ವರಿಸೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಳಿಯನ ಆರ್ಭಟ, ಮಾವನ ಮಾನಭಂಗ, ಗೆಳೆಯನ ಗೋಳು, ಭಾವನ ಭಂಡಾಟ, ಅತ್ತೆಯ ಘನತೆ, ಮರಿಮಗಳ ಮುಗುಳುನಗೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮನಮೋಹಕವಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಛಾಯಾ ಪ್ರಕಟನಾಲಯದವರು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ, ಇಪ್ಪತ್ತಾಣಿಗೆ ಮಾರು ತ್ತಿದಾರೆ. ೯೭ ಪುಟಗಳ ನಾಟಕವನ್ನೋದಿ ಆನಂದಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ರೊಟ್ಟಿನ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಓದುವಾಗ, ವಾಚಕರ ಆನಂದ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪರ್ವತವಾಣಿಯವರ 'ಬರಲಿರುವ ಕೃತಿಗಳ' ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಅವೂ ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊರಬರಲಿ, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.—

ಕನ್ನಡಂ.

★ ಜನಗುಣತಿ (ರೇಷನ್) ★

— ೦ —

ಡೋರ್ ನಂ. 51. ಟೀ. ನಂ. 114

—ಯಾರ್ ಮನೇಲಿ....ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಗ್ಲು ತೆಗೀರಿ ದಯವಿಟ್ಟು.

—ಯಾರಪ್ಪ.. ಏನೇಕು....ಹೋ, ರೇಷನ್‌ವರೇ ?

—ಹೌದಮ್ಮ, ಕಾರ್ಡು ತಗಂಬನ್ನಿ....ಈ ಮನೆ ಯಜಮಾನೇಸರೇನಮ್ಮ

—ಕಾರ್ಡು ಅನ್ರ.ಟ್ರಿಂಕ್ ನಲ್ಲಿದ್ದೊಗಿದೆಯಲ್ಲ, ಸ್ವ ನಾವಿರೋದು 3 ಜನ

—ಹೋ, ಸರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆ ಯಜಮಾನೇಸರೇನಮ್ಮ ?

—ಆಂ... ಂಲು.. ಂಲೂ ಅವರು ಬಸವನ್ಗುಡೀಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಮೇಷ್ಟ್ರಪ್ಪ.

—ಓಹೋ, ಸರೀ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಬರ್ಕೊಳೋಕೆ ಸಮಯಾನೂ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಕಾಲಂಲೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಮ್ಮಾ! ಬರೀ ಅವ್ರೆಸರು ಹೇಳ್ವಿಡಿ ಸಾಕು.. ದಯವಿಟ್ಟು

—ಅವ್ರು ಸಾಯಂಕಾಲ 6½ಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸ್ಕೊಂಡು ಬಂದ್ವಿಡ್ತಾರಪ್ಪ, ನನ್ನೆಸರು ಲಲಿತಮ್ಮಾಂತ.

—ಏನ್ರಮ್ಮಾ ಇದು ನಾನು ಕೇಳಿರೋದು ಸಿಂಕಿವೀಗೇ ಬೀಳ್ವಿಲ್ಲಾಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಈ ಮನೆ ಯಜಮಾನೇಸರು ಹೇಳ್ತಮ್ಮಾ ಅಂದ್ರೇ ಏನೋ ಚೌಕಾತಿ

—ಅವರು, ಅವರೂ... ಮತ್ತೇ ಅವರು (ಬೆವತು ಜಲವಾಗಿ) ವಾರ್ವತಂ ನೋರೇ.. ವಾರ್ವತಂನೋರೇ ಬನ್ನಿ ಬೇಗ, ಬಂದ್ರಾ ನೋಡಿ ಇವ್ರು.

—ಏನ್ರಮ್ಮಾ ಇವ್ರು ಈ ಮನೆ ಯಜಮಾನೇಸರು ಹೇಳ್ತಮ್ಮಾಂದ್ರೆ ಇಷ್ಟು ರಾಧ್ಯಾಂತ ಮಾಡ್ತಾರೆ.

—“ ಹೊ ಹ್ಲೊ ” ಸರೀ. ಈಕೆ ಲಲ್ತಾಂತ... ಮನೆ ಯಜಮಾನೇಸರು ವಿಷಕಂಠರಾವ್ ಅಂತ.. ಈಕೆ ಆತನ ಆಕೆ....

(ಕಣ್ಣಲೇನೋ ಚಿಮ್ಮಿ....ತುಟಿಯಲೇನೋ ಏನೋ.. .ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂಪಾದಳಾಗ !)

ಡೋರ್ ನಂ. 54 ಟೀ. ನಂ. 117

—ಯಾರ್....ಏನ್ರಪ್ಪ ಅಂಗ ಬಾಗ್ಲು ನೂಕಾಡು ?

—ನಾನಮ್ಮಾ ತಾಯಿ....ಬಾಗ್ಲು ತೆಗಿ.....ಸೆನ್ಸ್‌ಸ್ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಬಂದಿದೀನಿ.

—ಓ ! ನೀನಾ ! ಬಾ ಸಾಮಿ ಒಳಗೇ ..

—ನ್ನಿಂ ರೇಷಕಾರ್ಡು ತಗಂಬಾಮ್ತು ಎಲ್ಲಮ್ಮಾ ಈ ಮನೆ ಯಜ
ಮಾನ....

—ಇಗೋ ತಗೋ ಸಾಮಿ ...ಕಾರ್ಡು

—ಯಾರಮ್ಮಾ ಈ ಮುನಿಸಾಮಪ್ಪ

—ಅವನು ನನ್ನ ಗೆಂಡಾನೇಸಾಮಿ ನಮ್ ಯೆಜಮಾಣ್ರು. .ಉಳ್ಳಾ
ಕೊಳ್ಳೋಕ್ಕೋಗವನೆ.

— 81 —

—ಯಾವ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಾರ್ಡಪ್ಪ ನಿಂದೊ....

—ನಂದು ಏನೋ ಬೇತಾಳಜಾತಿ ಕಾರ್ಡು ಇರ್ಟೀಕ್ ಸ್ವಾಮಿ 'B'
ಅಂತಾಕವೈ—

—ಯಾಕಪ್ಪ ಅಂಗಂತೀ....

—ಕೊಡೋ ಆ ಗ್ರಾಸಾನ್ನ ಅರಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳೋ ನಾವ್ ಮನಸ್ಸಸಾಮಿ ?....
ಮನಸ್ಸಂಗಿದ್ದೀವಾ ?....ಮನಸರ್ ಲಚ್ಚ ಆದ್ರು ಬೇಡ್ವ ನಂಗೇ ?....

— 82 —

—ಏನಪ್ಪ ಮಗೂ ನೀನೇನೆ ಸೆನ್ಸಸ್ ಆಫೀಸರ್....ಸರೀ. ..ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ
ನಿಜ....ಹತ್ತುತಲೇ ರಾವಣಂಗೇ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಮುಚ್ಚೋರೇ ಅಂದಹಾಗೆ ...
ಪಡೀ....ಪಡೀವರೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದಂಗೇ ನಿಮ್ಮ ½ ಪಾವು ನಶ್ಯದ ಸಮಾನ
....5 ಜನಕ್ಕೇಂತ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.. .ಬ್ರಾಹ್ಮಣ....ಹೊಟ್ಟೇಮೇಲೆ ಹೊಡಿ
ಯೋದಾಗಿದ್ದೆ ಹೊಡೆದುಬಿಡು .ಇಲ್ಲಾ, ಜೈ ವರಮೇಶ್ವರ ಪರ್ಮಿಟ್ ಸಿಕ್ಕಿ
ಬಿಡ್ತಂತಾ ಪಾರಾಗ್ತೀನೆ . ನಿಜಾಂತೂ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟೇ .

—ಸರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಈಗಿನಿಂದಾದ್ರು ನಿಜಾನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ
ಆದ್ರೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ನಾನು ಕೊಡಿಸ್ಕೊಡೊ ಕೆಲಸವೇ ಇರಲ್ಲಾ ತಾನಾಗೇ ಸಿಕ್ಕತ್ತೆ
.. ಬರ್ತೀನೆ ...

— 83 —

— ಹೋ ಬನ್ನಿ. ..ರೇಷ ಸೆನ್ಸಸ್ ನವರು ತಾನೇ ?. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ
ಕಾದೇ ಕೂತಿದ್ದೆ ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದಲೇ ಜೀವೂ. ಕಿಟ್ಟ. ..ಲೋ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯಾ ..
ರಾಜೀ....ಅಮ್ಮಾ. .. ತುಳಸೀ ಗೌರಿ, ಗುಂಡಾ .ಸರೋಜ ಕಾಮೀನ್ನೆ ಬೆನ್ನ

ಶ್ಯಾಮಲಾ ಮಂಜುಳಾ ಎಲ್ಲೋ ನಾಣೆ ಲೇ ಬಂದೆಯೇನೆ ಸೀನ ಬಂದ್ಬೇನೇ
Aircraft ನಿಂದಾ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ 19 ಜನಾಸಾರ್ ಆದ್ರೆ ಹಿಂದಿನ
ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗೂಸು ಸೇರಿಸ್ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ..

—ಸರೀಸಾರ್....ನಾನು... ನಾನು ಬಂದಿದ್ದಾವದಾರೀಲಿ ಸಾರ್....ಸ್ವಲ್ಪ
ತೋರಿಸ್ತೀರಾ ?

— 88 —

—ಬನ್ನಿ ...ಸರಿಯಾದೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದ್ರಿ... ಸದ್ಯ. ಸೆನ್ಸಸ್‌ನೋರ್‌ತಾನೇ?
....ಸರೀ....ನೋಡೀ. - ಈ ಮನೇ ಓರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂತು ಮುಖ
ಸೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳಗ್ಗೆನೇ ರೈಲಿಡಿದು ...ಈ ಮನೇಓರು ಅಸ್ತಿಗಳ್ಳ
ಬಿಡೋಕೆ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ..ನನಗೂ ಈ ಹೊಸ ಜೋಳ ತಿಂದು ರಕ್ತ
ಭೇದಿ ವಿಸರೀತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ.....ಪಾಪಿಗೆ ಹೊರಟೆ . ..ಹೋಗ್ತೇನೆ
ಬರ್ಲೇ....

—“ ಶನಿ ”

— 0 —

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರಿನ ಮಾತೇ ಅಂತೆ

—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿ ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣ—ಮೈಸೂರು ಸಾಲ ತೆಗೆದು
ಕೊಳ್ಳೋಣ,—ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿಯೋಣ. ಇತ್ಯಾದಿ

*

*

*

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮುಸ್ಲಿಂ‌ಲೀಗ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ
ಕೈವಾಡ ಹೀಗೆ ಎಂದು ವಿಶದೀಕರಿಸಿದರಂತೆ.

ವೈಸರಾಯರ ಕುರುಡು ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ಕಾಣಿಸದೇ ಉಂಟೇ ?

*

*

*

ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಟಸ್ಥ್ಯದಿಂದಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು—ಶಾಂತಿಸಮ್ಮೇಳನ
ದಲ್ಲೂ ತಾಟಸ್ಥ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾರಂತೆ.

—ಅಂದ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಇವರು ಜಗಳ ಕಾಯೋದು ?

.

*

*

ಒಂದು ಸಲಹೆ

ಸ್ವಾಮಿ,

ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ದ್ವೇಷವೆಂಬ ಕರಾಳ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳು ಕವಿದಿರುವ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕಾರಣ ಪಟುಗಳು ನೀಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಸಂದೇಶವಿದೆ. ಈ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈಗಲೇ ಬಿಹಾರ ಬಂಗಾಲ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಲವರನ್ನು ಇತ್ತಕಡೆ ಕರೆಸಿ, ಕಲಿಸಿ, ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಆಗ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ, ಈಸಾಯಿ-ಮುಸ್ಲಿಂ-ವೀರಶೈವ--ನಾಮಧಾರಿ--ತೆಲುಗು-ತಮಿಳು--ರಾಜಪುತ್ರ-ಮಲೆಯಾಳಿ-ನಯನಜ-ಅಗ್ನಿಕುಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಗುಂಪಿನವರಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ, ದ್ವೇಷದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಒಪ್ಪಿದೆ. ಆದರೆ, ದ್ವೇಷದಷ್ಟು ಐಕ್ಯಸಾಧನೆ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ರಷ್ಯಾ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷ ಹಲವಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿತು; ಜರ್ಮನಿಯ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷ ಹತ್ತಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಿತು, ಯಹೂದ್ಯರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷ ಲಕ್ಷಾಂತರ ನಾಜಿಗಳನ್ನು ಏಕಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಿತು. ದ್ವೇಷ, ಆಕ್ರೋಶ, ಕೋಪ, ಅಸೂಯೆ, ಮೋಹ, ಮದ—ಇವು ಅನುಚಾನವಾಗಿ ಮಾನವನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಂದಿವೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವುದಾದ ರೊಂದು ಪಂಗಡದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಜನರಿಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಮೈಸೂರಿನವರಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾನವ ಸಹಜವಾದ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಹೊರಟರು, ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಮ್ಮವರು ಆಗಲೇ ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಿನ್ನೆ ಬಂದರು, ನಾಳೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲಿನ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೇ? ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ?—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನರಿತ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ನಮ್ಮ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಪಂಗಡ ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮವರಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇರುವವರಾಗಬೇಕು. ಅಂಥವರನ್ನು ಕುರಿತು, “ಹೋ! ಹೋ!” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ

“ ನೋಡಿ ! ಇವರೇ ಬೇರೆ ! ನಾವೇ ಬೇರೆ ! ಇವರನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಬೇರರಿ
ಸೋಣ ! ಇವರನ್ನು ತುಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮತ ಅಭಿಮತ
ಗಳನ್ನು ಮರೆಯೋಣ ” ಎಂದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಎಂಬ ಒಂದು ಪಂಗಡ
ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳ ಜನರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರು. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ
B ಮತ್ತು Non-B ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ದೇಶಹಿತಕ್ಕೆ, ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಗೆ,
ಬ್ರಹ್ಮದ್ವೇಷವೇ ತಳಹದಿ ಎಂದು ಸಾರಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಹಾಗೂ ಈಸಾಯಿ
ಸಹೋದರರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡರು

ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅತ್ತಕಡೆ ಯಾಕೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು ? ಅಲ್ಲಿ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಲ್ಲವೆ ? ಅಥವಾ, ರಾಜಕಾರಣರಿಲ್ಲವೆ ? ಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ
ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವ.

—ಗಂಗಾಧರ.

❧ ಇವತ್ತಿನ ಗಾದೆಗಳು ❧

ತಾನೂ ತಿಂದ, ತನ್ನವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟ
ಸತ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲ, ಭತ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲ
ದುರ್ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮೋಸ
ನಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ, ಮಹರಾಯ !
ಬಡವನನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಬುಸ್ಸಂತಾರೆ
ಅತ್ತು ಕರೆದು ತುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡರು
ಬಟ್ಟೆಕೊಡಿ ಮಾಸೋಮಿ ಅಂದ್ರೆ ನೀನೇ ನೂತುಟ್ಟುಕೊ, ಅನ್ನೋದೆ?
ಎಲೆ ಹಾಕಿ ಗೌಡರೆ, ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮವರೆಷ್ಟು ಜನ, ಅಂದರು
ಒಲಿದರೆ ಚಾಕರಿ, ಮುನಿದರೆ ಪೋಕರಿ
ವರ್ಷವೆಲ್ಲ ಕಾದಾಡಿ, ಹರ್ಷಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಆ ಮುಖ—ಈ ಮುಖ

ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತೀರ ಹತ್ತಿರ ಎದುರು ಬದುರು ನಿಂತಿವೆ. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಕಾಲ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆರು, ಆಡುವರೆ ಗಂಟೆ. ಸ್ಥಳ : ಬೆಂಗಳೂರು ಬಡಾವಣೆಯೊಂದರ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆತನ.

ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತತೆ, ಆತುರ, ಭಯ, ಮುಂತಾದವು ಆಗತಾನೆ ಮೂಡಿವೆ. ಅದುವರೆಗೂ ಸವಿಗನಸುಗಳ ಸುಷ್ಪತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆಯ ಕುರುಹುಗಳು ಮನೆ ಮಾಡಿದುವು. ಅಯ್ಯೋ, ಎಂಬ ಆರ್ತ ಧ್ವನಿ ಆ ಮುಖದ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು, ಗಂಟೆಲನ್ನು ಏರಿಬಂದು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡಿ, ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕರಾಳನೃತ್ಯವನ್ನಾಡಿ, ಬಿಗಿದ ತುಟಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲಾರದೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಒರಗಿದ್ದ ಕಂಬ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಳಚಿದಂತೆ, ನಿಂತ ನೆಲ ಧಟಕ್ಕನೆ ಬಿಲವಾದಂತೆ, ಆ ಮುಖ ಕುಸಿಯಿತು. ಬೆವರ ಹನಿಗಳು ಕೆನ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಗ್ಗಲ್ಲು ಎಡವಿದಂತೆ, ಕೈದೀವಿಗೆ ನಂದಿ ಹೋದಂತೆ, ಆ ಮುಖ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಪ್ಪಾಯಿತು.

ಈ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತತೆ, ಸಮಾಧಾನ, ನೆಮ್ಮದಿ ಮುಂತಾದವು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ. ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಭಾವನಾ ತರಂಗಗಳೂ, ನಿರಾಶೆಯ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳೂ, ಈ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸುಳಿದಾಡಲಿಲ್ಲ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೂ ಆತಂಕವೂ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪೂ ತಾಳ್ಮೆಯೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹತ್ತಿರ ಬಾಳಿವೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ನೂರುಸಲವಾದರೂ, ಈ ಮುಖವನ್ನು ಆ ಮುಖ ಅವಲೋಕಿಸದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಆ ಮುಖಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಉತ್ಸಾಹ,—ಮುಂತಾದ್ದು ಅನೇಕವೇಳೆ ಒದಗಿರುವುದು.

ಆದರೂ, ಇಂದು, ಈ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಈ ಮುಖವನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದಾಗ, ಆ ಮುಖಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕಳವಳ ?

“ ಅಯ್ಯೋ ! ” ಎಂಬ ಕೂಗು ಕಡೆಗೂ, ಆ ಮುಖದೊಳಗಿಂದ, ತುಟಿ ತೆರೆದು, ಹೊರಬಂತು. ಆತ, ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಕುರ್ಚಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದ.

ಆಗಲೂ, ಈ ಮುಖ ಕೊಂಚವೂ, ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತನಾದ ಪರಮಹಂಸನಂತೆ, ಕೈಗಳೆರಡನ್ನೂ, ಕೆನ್ನೆಯಮೇಲಾಡಿಸುತ್ತ, ಪಿಸುಗುಟ್ಟು ತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

ರೈಲಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಮಾರಿಹೋಯಿತು, ಮುಂದಿನ ರೈಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸಾಲದು, ಕೆಲಸ ಕೆಟ್ಟಿತಲ್ಲ—ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮುಖ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ವಾಸ, ಈ ಮುಖ (ಗಡಿಯಾರದ ಮುಖ) ಏನುತಾನೆ ಮಾಡಿತು ?

—o—

== ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದು ==

— — —

ತಾಯಿ : ತಿರುಪತಿ ವೊನ್ನಾಚ್ಚಿಗೆ, ಜೋತಾ ಮಾಡು, ಪುಟ್ಟಾ !

ಮಗು : ಜೋತಾ !

★

★

★

ತಾಯಿ : ಪುಟಾಣಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣಗೆ, ಜೋತಾ ಮಾಡು, ಪುಟ್ಟಾ !

ಮಗು : ಜೋತಾ !

★

★

★

ತಾಯಿ : ಅಕೊ ! ಸೀತಾರಾಮರು ! ಜೋತಾ ಮಾಡು, ಪುಟ್ಟಾ !

ಮಗು : ಊಹು ! ಜೋತಾ ಮಾಡುಲ್ಲ ! ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ, ಅವ್ವಾ . ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ !

ತಾಯಿ : ಗೊಗ್ಗಯ್ಯ ಅಲ್ಲ, ಪುಟ್ಟಾ ! ತ್ಯಾಗಯ್ಯ ! ನಂ ನಾಗಯ್ಯ !

ಬಿಸ್ತಾ.

★

★

★

ಅಂತೂ ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಚಕ್ಕರೇ !

ಛೇ ! ಎಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವಾಯ್ತಲ್ಲಾ ? ಎಂತಹ ಉತ್ತಮ ಗಳಿಗೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಎಂದು ಬರುತ್ತೆ, ಎಂದು ಬರುತ್ತೆಂತ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರೋ ದಿನ, ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ....ಅಲ್ಲಾ ! ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಧಾರಿಟಿಗಳಿಗೇನಿ ಬಂತು ಕೇಡು ? ಬುದ್ದೀನ್ನೋದು ಕೊಂಚವಾದ್ರೂ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋಂತೀನಿ ? ನೆನಸಿ 'ಕೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟು ರೇಗುತ್ತೀಂತ. ರಿಜಲ್ಟಂತೆ ರಿಸಲ್ಟ್. ಅವರಪ್ಪನಮನೆ ಗಂಟು. ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ದಿವಸ ರಿಸಲ್ಟ್ ಪ್ರಕಟನೆ ಮಾಡೋದು. ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭವಿಲ್ಲ. ನಮಗಿಂತ ಅವರಿಗೇನು ಬಂದಿರೋದು ಅವಸರಾಂತೀನಿ ? ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತನೆ ತಾರೀಖೇ ಹಾಕಿಬಿಡಬೇಕೊನ್ನೋದೇನು ಅಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಂಟಾಗಿ — ರಿಸಲ್ಟ್‌ನ್ನು, ಆ ಹಾಳು ರಿಸಲ್ಟ್‌ನ್ನು. ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆ ತಾರೀಖು ಬೆಳಗ್ಗೆನೇ ಹಾಕಿದ್ರೆ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ದು ? ನಾವೇನು 'ಇನ್ನೂ ರಿಸಲ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ, ಬಂದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾಂತ ಬಕಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ, ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದುವೇನು ? ಎಷ್ಟು ರೇಗುತ್ತೀಂತೀರ ?

ಈ ಅವಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾವನಿಗೆ, ಉ...ಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸೋದು ಹೇಗೆ ? ಮೊದಲನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚಕ್ಕರ್ ಅಂದ್ರೆ ಏನಿ ಅರ್ಥ ? ಏನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗೋ ಮಾತೇನಿ. ಒಂದು ಸಮಯ ನಾನೇನಾದರೂ ಹೋಗದೆ ಗೀಗದೆ ಇದ್ದ ಗಿದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ (?) ಪಾಪ! ಮಾವನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಥೆ ಆಗಬಹುದು. ಹೋಗಲೀ ದುಡ್ಡೇ ಉಳಿತೊಂತ, ಮಾವ ಏನೋ ಸುಮ್ಮನಿರಬಹುದು, ನನ್ನಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಕಟವಾಗಬಹುದು ? ಅವಳ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲಾ ಮಜವಾಗಿ 'ದೀವಾಲೀ ಫಿರ್ ಆಗಯೀ ಸಜನೀ'ಂತ ಇರೋವಾಗ ನಮ್ಮವಳು 'ಫಿರ್ ಫಿರ್ ಮೆ ದೀವಾಲೀ ಹೈ ಮೇರೆ ಫಿರ್ ಮೆ ಅಂಧೇರಾಂತ ಅಳುತಿರೋದೇ ? ಅಯ್ಯೋ ! ನನಗೂ ಅಳು ಬರುತ್ತಲ್ಲಾ !

ಛೇ ! ಛೇ ! ಅದೆಂದಿಗೂ ಆಗದಂತಹ ಮಾತು. ಏನೇ ಆಗಲೀ ನಾನು ಈ ಸಲ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು.....ಆದರೆ ಆ ಹಾಳು ರಿಸಲ್ಟ್‌ಅನ್ನೋ ಪೆಡಂಭೂತ ಬಂದು....ಎನು ಮಾಡಲೀ....? ಎಷ್ಟು ತಲೆ ತೆರದುಕೊಂಡರೂ ಹೊಳೆಯೋದೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ?....ಬರಲ್ಲಾಂತ ಕಾಗದ ಬರೆದುಬಿಡಲೇ ?....ಆದ್ರೂ ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಹೊರಟುಬಿಡಲೇ ?....ನಾನೇನೋ ಹೊರಟು ಹೋಗೋದು,

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾವನ ಮನೆಯವರು 'ಈ ರ್ಯಾಸ್ಕಲ್‌ಗೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡೋಅಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೇ ಇಲ್ಲ, ಇವನಿಗೆಂಥ ಮರ್ಯಾದೇಂತ ಎಲ್ಲಾ ಮೈನಸ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿ ?.....ಹೋಗಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ.....? ಛೇ! ಛೇ! ಅಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾಂತ ಕಾಣುತ್ತಿ ?....ಯಾತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ?..... ನನಗೇನೋ ಮೊದಲನೆ ದೀಪಾವಳಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಏಳು ಜನ ಕುವರಿಯರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ, ಕಡೇ ಕುವರೀನ ನನಗೇ ಕಟ್ಟಿರೋ ಮಾವನಿಗೆನು ಅಷ್ಟು ದರದು ಇರುತ್ತಿ ? ಹಾ ! ನಾನೇ ಕಡೆ ಅಳಿಯ ...ಅಂದಮೇಲೆ, ವಿಜೃಂಭಣೆ ಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕೂಂತ ಪ್ರೌಗ್ರಾಂ ಹಾಕೊಂಡಿದ್ದ್ರಾ ಇರಬಹುದು... ಏನು ಮಾಡ್ತಾರೋ, ಏನು ಬಿಡ್ತಾರೋ, ನನಗಂತೂ ..ಛೇ !

ಅವಳ ಅಕ್ಕನೂ ನನ್ನಹಾಗೆ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದು. ದುರೆ ದೃಷ್ಟದಿಂದ ಹಾಳು ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ವಾಸ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಅದನ್ನೂ ಈ ಹಾಳು ಕಚೇರಿಯವರು ಒಳ್ಳೆ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ, ದೀಪಾ ವಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕುದಿನ ಇದೆ ಅನ್ನೋವಾಗ, ಗೋಡೆಗೆ ಬಡಿಯಬೇಕೆ ? ..ಛೂ !

— — — — —

ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳಾದ ಗಲಭೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಗಾಂಧಿಜಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

ಬೀಹಾರದ ಗಲಭೆ ನಿವಾರಣೆಗೋಸುಗ ಶ್ರೀ ಜಿನ್ನಾರವರು ದೂರದ ಕರಾಚಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿರುವರಂತೆ—ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸು ತ್ತಾರಂತೆ.

* * *

ಶೇಕಡಾ ಮೂರರ ಸಾಲವನ್ನು ಐದು ಕೋಟಿಯಿಂದ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಲವಾರು ಚಿಟ್ಟೆಯಾರ್ಪು ನಿಯೋಗ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿರುವ ರೆಂಬುವುದು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳಂತೆ—

* * *

ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಹಾಲಲ್ಲ—ನಾಣ್ಣು ಡಿ.

ತೆಳ್ಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಲ್ಲ—ಹೊಸ ನಾಣ್ಣು ಡಿ.

—ನಾವು ಕಂಡ ಹಾಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳ್ಳಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ :
ಆದರೆ ತೆಳ್ಳಗೂ ಇರುವುದು.

❖ ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ❖

— ೨ —

ತುಂಬು ಮೈ, ತುಂಬು ಮೀಸೆ, ಚುರುಕು ಮಾತು, ಕಪಿ ಮುಷ್ಟಿ, ವೃಕೋದರ— ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೆಡೆ ಕಾಣಬಯಸುವವರು ತೀರ ಅಪರೂಪ. ಅಂಧವರಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಅಣ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಕಣ್ಮನಗಳ ಮುಂದೆ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತು ನಿಂತಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೇ ಅವರ ನುಡಿ : ಕನ್ನಡಿಗರ ನಡಿಗೆಯೇ ಅವರ ನಡಿಗೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ದೇವರುಗಳೇ ಅವರ ದೇವರುಗಳು. ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನ ಸಾಕು, ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆದುಬರುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಅವರು ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಹನಿಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ ! ಹನಿ ಕೂಡಿದರೆ, ಆಗುವುದು ಹಳ್ಳವೇ ಹೊರತು, ದಿಣ್ಣೆಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಬಲ್ಲರು. ಇದು ಅವರ ನೈಜವಾದ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಇದುವರೆವಿಗೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನಿಜ. ಅವರ ವರ್ಧಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಅವರ ನಂಟರು ಇತರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ, ಯಾರಿಂದಲೂ ಚಂದಾ ಎತ್ತದೆ, ಭೀಷಣ ಭಾಷಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಬೀಳಿಸದೆ, ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಅವರ ಉಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ತೂಗುಹಾಕಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ತದ್‌ಪ್ರೇರಕವಾದ ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವರೂ, ಇತರರಂತೆ, ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕಥೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕಡೆಯಪಕ್ಷ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಅಣ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವೂ ಅರಿವೂ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತಿಂಬ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಧಾನವೂ ಅವರಿಗೆ ದೇವದತ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ ಸಾವಿರಾರು ಸಾಹಿತಿಗಳ ಮೇಲುಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾರೆ. ಒಂದು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಕದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಣ್ಣಪ್ಪನವರಿಗಿರುವ ವಿಪುಲವಾದ ಅನುಭವ, ಅಚಲವಾದ ತಾಳ್ಮೆ, ಅಗಾಧವಾದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ, ಇವುಗಳ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಜಾತಿಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ, ಅಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಲೇಖನಿ ಇನ್ನೂ ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ತ್ಯಾಗ !

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ಪ್ಪನವರು ಯಾವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅದೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಾರಣವೇ ಅವರನ್ನು ಅನೇಕರು ಅರಿಯರು. ಅವರು ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಅಂದ ಮೇಲೆ, ಅವರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಬರೆಯುವುದೇನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣ ಪ್ಪನವರು ' ಎಳೆಗರು ಎತ್ತಾಗದೆ ? ' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಕವಿಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರದಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ನೆಲ ಹಸನಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರ ಮೂಕ ಸೇವೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲರ ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ರೇವಣ್ಣ.

— ೦ —

== ಸ್ತೋತ್ರ ==

— ೦ —

ಸ್ತೋತ್ರವೇ ಜಯವೆಂಬ ದಿವ್ಯತಂತ್ರ
ಮಾತ್ರವೇ ನಮಗೀಗ ಲಾಭಕರ, ತಮ್ಮಾ !

ಅಸಮ ನೀವೆನ್ನುತ್ತ ಪದ್ರಸವನುಣಿಸಲುಬೇಕು
ಅಸೂಯೆ ಪಡೆದವರ ಘೋಷಿಸಲು ಬೇಕು ||

ಹೊಸೆದು ಹೊಸಪದಗಳನು ಹಾಡಿಹರಸಲುಬೇಕು
ಕಸಿಬಿಸಿಯ ಮಾಡದೆ, ಹಲ್ ಕಿರಿಯಬೇಕು ||

ಎಂದಿಗೂ ಕಾಣದವರ ಕಾಡಿ ಕರೆಯಿಸಬೇಕು
ಬಂದವರ ಪದತಲದಿ ಕೂಡಬೇಕು ||

ಮುಂದೆ ನಿಂದವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು
ಹಿಂದೆ ಮನನೊಂದದ್ದ ನುಂಗಬೇಕು ||

ಕೊಂಡಾಡಿ ಕಾಲ್ ಮಡಿಸಿ ಭಂಡಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು
ಕೆಂಡವಾದರೂ ಮತ್ತೆ, ಹೊಗಳಬೇಕು ||

— ೦ —

== ಅಲ್ಲಾ ! ಈ ಪೋನ್ ನೋಡಿದಿರಾ ==

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೇ ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಕೈ ಮಗು ಸುಮ್ಮನೆ ಅಳುಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿತು. ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿದೆ, ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ, ಅಳು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಹೆದರಿಸಿದೆ, ಬೈದೆ, ಗೋಳು ಕರೆ ನಿಲ್ಲಲೇ ಇಲ್ಲ, ಏನೋ ಖಾಯಿಲೆ ಇರಬಹುದೋ ಎಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಎಳೆವು ಸೆಳೆವು ಏನಾದರೂ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ? ಬೇಗ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ, ಆಫೀಸಿಗೆ, ಪೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಬೇಗ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಡಾಕ್ಟರನ್ನೂ ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ, ಎಂದಂದುಕೊಂಡೆ. ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನೂ ತೊಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ, ಅಳುತ್ತಿಗೆ “ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಟ್ಟಲು ತೂಗು ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ.

ಪೋನುಮನೆಯಾಕೆಗೆ ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆಫೀಸಿನ ನಂಬರ್ ೨೩೫೮ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೇಂತ ಪೋನ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್

ಯಾರದು ಮಾತನಾಡೋದು ?

ನೀವು ಅಲ್ಲವೇನೀ ‘ರಿಂಗ್’ ಬಾರಿಸಿದ್ದು, ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಅಲ್ಲಿ. ನಾನ್ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕಛೇರಿಗೆ ‘ರಿಂಗ್’ ಮಾಡಿದ್ದು.

‘ ಇದು ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್ ಅಂಗಡಿ ’.

ಟಪ್ ಎಂದು ಪೋನನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟರು.

—ಅರೆ! ಇದೇನಿದು 23518 ಸರಿಯಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿದೆನಲ್ಲಾ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರೆಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕಛೇರಿ ಎಲ್ಲಿ, ಇದೇನು ಬಂತಪ್ಪಾ !

—ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡಿದೆ—೨೩೫೮ ತಿರುಗಿಸಿದೆ. ಪೋನ್ ಎತ್ತಿ ಕಿವಿಗೆತ್ತಿಕೊಂಡೆ. ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್

‘ಯಾರ್ ಅದು’.

‘ಸೆಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಫೀಸೇ ’

‘ಹೌದು’

‘ ಅಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಅಂತಿದ್ದಾರೆ. ಟಿ ಎ ಡಿ ಎ ನಲ್ಲಿ. ಅವರ ಮಗೂಗೆ ಸತ್ತು ಕಾಯಿಲೆ. ಬೇಗ ಮನೇಗೆ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀರಾ ’.

‘ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಈಗತಾನೇ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಕಾಫೀಗೆ ಅಂತ ಹೋದರು. ಇನ್ನರ್ಧಗಂಟೆ ಆದಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ರಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಉಶರೀರವಾಣಿಯೊಂದು ನುಡಿಯಿತು.

—ಸರಿ—ಬೇಗ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಗು ಹೇಗಿದೆಯೋ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಎಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಮಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಆದರೂ ಹೇಗೋ ಮುಲುಕಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ಮನೇಲಿ ಗಂಡಸಿದ್ದರೆ ವಾಶಿ, ಎಂದು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಶಂಟ್ರೋಲರ ಆಫೀಸು ಕರೆಯುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ.

—೨೩೫೧೮ ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್ ಟರ್, ಯಾರು ?

‘ಸಾಹುಕಾರ್ ಚಿನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ ಏನ್ರಿ’ ಒಂದು ಕೀಚಲಧ್ವನಿ.

‘ಬಡ ಮುತ್ತೈದೆ ನನ್ನ ಸಾಹುಕಾರ್ ಚಿನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ ಎಂದು ಯಾರಾ ದರೂ ಕರೀಬಹುದೋ. ಮೈಮೇಲೆ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಒಂದು ಚೂರು ಚಿನ್ನ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಚಿನ್ನಪ್ಪಯ್ಯನೂ ಅಲ್ಲ, ಚೆನ್ನಮ್ಮಯ್ಯನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಹೊಗಳಿದರೆ, ಹ್ಲಾ ಹೂ ಅನ್ನೋಣ ಎಂದು ‘ಹೂ’ ಗುಟ್ಟಿದೆ.

‘ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಇದೀರೋ ? ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾರಾದರೂ ಓಹೋ ಏನೋ ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟು ಎಂದು, ‘ಒಬ್ಬರೇ’ ಎಂದೆ.

‘ನಾನೇ ವಿಟ್ಟಲರಾವ್. ಸಾಹೇಬರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ—’

‘ಏನು ಸಮಾಚಾರ’.

‘ಅದೇ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದರಂತಲ್ಲಾ ಹತ್ತು ಮೂಟೆ—ಅದರ ಬೆಲೆ ಮೇಲೆ ಐನೂರು ಸೇರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದರೆ ಸಾಹೇಬರು ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಂತೆ. ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟೆ.

ನನಗೇಕೋ ಹೆದರಿಕೆ ಆಯ್ತು- ಹೆಣ್ಣು ಹೆಂಗಸು ಇಂತಹುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವ್ಯಾಕೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಂದು ತಟ್ಟಂತ ಪೋನ್ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೆ.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಯಜಮಾನರು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಆಯ್ತು ಅಂದರೆ ರಾಯರ ಮುಖ ಜೋಲು ಬಿತ್ತು ಸಸ್ಪೆ ಯಾಯ್ತು ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೇ, ಏನಾಯ್ತು, ಅಂದೆ.

‘ಅಲ್ಲಾ ಕಣೆ, ನಾನೇ ಆ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು. ಸಾಹುಕಾರ್ ಚಿನ್ನಪ್ಪಯ್ಯನಿಗೆ ಬಂದು ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸು ಅವನು ರಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದು ಸಾಹೇಬರ ಹುಕುಂ ಆಗಿತ್ತು. ನಾನು ಹಾಗೇ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಾ ಕಣೆ, ನೀನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ರ್ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ—ಹೆಣ್ಣು ತಿಂದೋರು ನುಣಚಿಕೊಂಡು ಬಿಡ್ತಾರೆ—ಸಿಪ್ಪೆ ತಿಂದೋರು ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಿಡ್ತಾರಲ್ಲೇ ! ಇನ್ನೇಲೆ ದೇವರಾಣೆಗೂ ನಾನೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೋನ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಾಡಣ್ಣ

ನನ್ನ ಮೇಷ್ಟ್ವರು

ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಮೇಷ್ಟ್ವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಬಹುದಿವಸ ವಾಗಿತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ. ನೋಡಿ ನಮಸ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿ ಬರೋಣ ವೆಂದು. ಅಷ್ಟೆ. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ, ಅವರ ಮನೆ ಹಾಲಿನವನು ಬಾಕಿ, ಗಾಗಿ ಅವರನ್ನೂ ಅವರ ತಾತ, ಮುತ್ತಾತ, ಮುಮ್ಮುತಾತರನ್ನೂ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಯದ್ವಾ, ತದ್ವಾ, ನಾನೊಳಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಲೂ ಅವನ ಗಂಟಲೂ ಬಿರುಸಾಯ್ತು. 'ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹೋಗಯ್ಯ, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕೂಗಬಾರದು. ನಿನಗೂ ಮಕ್ಕಳುಮರಿ ಇಲ್ಲವೆ? ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇಸಮ' ಎಂದವನಕಿವಿಗರುಹಿ, ಅವನೆಡೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಸೆದೆ ಕೂಗ ಬೇಡ. ಉಷ್ಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಗುಲ್‌ಖನ್ ತಿನ್ನು ಎಂದೆ,, ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ ಅವಿತಿದ್ದ ಮೇಷ್ಟ್ವರು ಹೊರಬಂದರು. 'ಹೋ! ಹೋ! ಪುಟ್ಟಶೀನು ಬಾ! ಯಾವಾಗೆ ಬಂದೆ, ಬಾ!' 'ಕೂರು! ಒರಗಿಕೊ' ಎನ್ನುತ್ತ, ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದರ್ಶನ ಕುತೂಹಲ ಕೋಲಾಹಲದಿಂ ಉಪಚರಿಸಿದರು. ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನೆಳೆದು ಗೋಡೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಹರ ಕಲು ಷರಟೊಂದನ್ನು ಕೊಡವಿ, ಧರಿಸಿದರು. ಗುಂಡಿಗಳು ಅದಕಿಲ್ಲ. ಅದಕಾಗಿ ನೆಲವೆಲ್ಲ ತಡಕಾಡಿದರು. "ನಾನೀಗ ಔರಂಗಾಬಾದಿನಲ್ಲಿದೇನೆ, ಸಾರ್, ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟತ್ತೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬರುತ್ತೆ. ನಿಮ್ಮ ದಯ," ಎಂದೆ, ತಗಣೆಕಾಟ ತಡೆಯಲಾರದೆ, ನುಲಿಯುತ್ತ. "ತಾಳು, ತಾಳು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸವುದೆಯೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಹತ್ತುಗಂಟಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಡಿಗೆ ಆಗಬೇಡವೇನೋ ಇಸ್ಮಾಲಿಗೆ ಅನ್ನ ತಿಂದು ಹೊರಡಲು' ಎಂದು ಎದ್ದರು. 'ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ, ನಾನು ಕ್ಯಾನಿಲ್ಲಬೇಕು' ಎಂದು ಗೊಣಗಿದರು.' ಲೋ! ಶೀನಾ! ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಿಂದ ನಿನ್ನೆ ಯ ದೋ, ಮೊನ್ನೆಯದೋ, ಪೇಪರೊಂದನು ಸಾಲತಂದು ಇವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡು. (ನನ್ನಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಅದನ್ನ ನೀನು

ಇಲ್ಲೇ ಕೂತು ಮೆಲೆ ಮೆಲನೆ ತಿರುವಿಹಾಕುತ್ತಾ ಇರು. ಏನು ಮಾಡುವುದಪ್ಪ ! ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವೂ ಇಲ್ಲ—ಎಂದಾಗ, ಒಳಗಿಂದ (ಎನಿದು ? ಇವನು ಈರೀತಿ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ನಿಮಗೆ ಆಗಲೇ ತೋರಿದೆಯೋ, ಏನೋ ? ಯಾಕೆ ? ಹೀಗೆಯೇ, ಈಜೀಚೆಗೆ ಹಲವು ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಸರ ಸರನೆ ಸರಳ ರಗಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಳ್ಗವನ, ಗೋಳ್ಗವನ, ಪಾಳ್ಗವನ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿಲ್ಲವೇನು ? ಓದಿಲ್ಲವೇನು ?) ಎಂದಾಗ, ಒಳಗಿಂದ, ಅವರ ಸತಿ, 'ನೀವೇಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನಿಲ್ಲಬೇಕು ? ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ನಾಲ್ಕಾಣೆ. ಹೆಂಗುಸರ ಸಾಲಲ್ಲಿ ಜನ ಕಡಿಮೆ. ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಯಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ, ಇದ್ದರೆ, ಮಿಕ್ಕರೆ....' ಪಾವಲಿಗಾಗಿ, ಮೇಷ್ಟ್ರರ ಹೆಂಡತಿಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯ ಬಂತು. ಹಾ ! ಕಷ್ಟ ! ಎರಡು ಗಾಜಿನ ಬಳೆ ಮಾತ್ರ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಮುಂದಿನ ಜನಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಬೆಳಗಿಸುವ ಮೇಷ್ಟ್ರರಿಗೆ ಕಡುಬಡತನ ! (ಬೇಜಾರಾಯಿತೆ ? ಸಾಕೆ ? ಹಾಗಾದರೆ, ಸಾಕು, ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಮುಂದೆ, ಅವ ಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗ, ಸರಳ ರಗಳೆಯಲೇ ಕಥನ ಕವನವನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ. .)

—ಭಾನು.

—○—

ಚೆನ್ನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಚರಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೂಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಿರಾಧಾರವಂತೆ.

.

.

.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಹತ್ತಿರ ಗಂಧಕ ಸಿಗುವ ಗಣಿಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿರಿಯಧಿಕಾರಿಗಳೊಬ್ಬರು “ ಇದೇನು ಮಹಾ ! ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಧದಮರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿ ಎಂಬುದು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ—ಅಂದಮೇಲೆ ಗಂಧಕ ಸಿಗುವುದು ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧ ” ಎಂದರಂತೆ.

•

•

•

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಶ್ರೀರಾಮಪುರದ ಏಕಾಂತವಾಸದಲ್ಲಿ ಮೇಕೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ.

—ಯಾಕೋ-ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮೇಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾದಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ !

•

•

•

ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ-ಕೇಳಿದ್ದು

ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ—ಲಕ್ಕವಳ್ಳೀ ಪ್ರಾಜಕ್ಟ್ ಒಂದಕ್ಕೇನೆ ಅಂದಾಜು ೪ ಕೋಟಿ ಯಂತೆ ಅಂದರೆ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂಭತ್ತಾದರೂ ಆಗುಲ್ಲವೇ ?

“ಅದೊಂದೇ ಏನು, ಇನ್ನೂ ಜೋಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಆಗಲೇಬೇಕು.”

‘ ಅಂದಹಾಗೇ. ಭದ್ರಾವತೀಲಿ ಯುದ್ಧಾನಂತರದ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಂದು ಆಗಲೆ, ಹತ್ತುಲಕ್ಷದ ಸಾಮಾನನ್ನೂ, ಬೇಗ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಬೇಡವೆ ? ’

‘ ಕೃತಕರೇಷ್ಮೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕಡೇಪಕ್ಷ ಐದು ಕೋಟಿ ಬೇಕಂತೆ ’.

‘ ಅಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಿದೆ ಅನ್ನು ’

‘ ಇಲ್ಲದೆ ಉಂಟೆ. ಪ್ರಗತಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಾಲೋಟಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟುಬೇಕೇ ಬೇಕು ’—

‘ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಲ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತೀಯಾ.

‘ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದೋರು ಎತ್ತಲೇಬೇಕು. ಹೆದರಿದವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಲಿಯು ತ್ತಾಳೆಯೇ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಚ್ಚಿನಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಬಿರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೆ ಬೊಕ್ಕಸ ಮುಂದಕ್ಕೆ.’

‘ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ! ಇದರಿಂದ ನಮಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಯ್ಯಾ ’

‘ ಛೇ ಹಾಗೆನ್ನಬೇಡ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕಣಿವೆಕೆಳಗಿನ ಹಣವಂತ ಚಿಟ್ಟೆಯಾರನ್ನ ಹಿಡಿದು ಅವನ ಕೈಕೆಳಗೆ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರೋಣ. ಏನೋ ಬಿ ಎ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಮೂವತ್ತು ಕೈಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗ್ಗಿಗ್ಗಿದೆ ಸಂದರ್ಭ ಎಂದು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಖೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಊರಿನವರು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಅದಬ್ಬಿನಿಂದ ತನ್ನ ಗುಹೇನ ಬಂಗಾರದ ಪೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಡಾಯಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ನಾವೂ ಯಥಾನುಶಕ್ತಿ—
ಏನನ್ನುತ್ತೀ ?

‘ ನೀನು ಹೇಳೋದೇನೋ ಸರೀನೆ ಕಣಯ್ಯಾ ’ ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿ
ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ—

‘ ಏನು ಕೆಟ್ಟೋಯ್ಯು. ನಮ್ಮೋರು ಹೆಚ್ಚುಜನ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
ರಲ್ಲವೇ ?

‘ ನಮ್ಮೋರು ಎಂದರೆ ನೆರೆ ಹೊರೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ ?’

‘ ಸೇರದೇ ಉಂಟೆ. ಹೀಗೇ ನೆರೆ ನಮಗೆ ಹೊರೆ ಆಗುವುದು ಅದಕ್ಕೇ
ನೆರೆ ಹೊರೆ ಎನ್ನುವುದು.

‘ ಸರೀ ಕಣಯ್ಯ ನಾಳೇನೇ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಹಣವಂತ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್
ಅಂಗಡೀಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಮುರುಗಪ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು
ತ್ತಾನೆ—ಶಿವನೇ ಬಲ್ಲ !

ಸ್ಕಂಧಣ್ಣ.

ಅಣುಬಾಂಬಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಧೋರಿಯಂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲೇ
ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಕಳಿಸು
ವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.

—ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಲ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕು. ಸರಕಾರ
ದವರು ಅಣುಬಾಂಬಿನ ತಯಾರಿಕೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದರೆ—

★

★

★

ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಶೇಕಡಾ ೩ರ ಸಾಲವನ್ನು, ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ
ವರ್ಗದವರು ಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಶುದ್ಧ
ಸುಳ್ಳಂತೆ.

★

★

★

ಭಾರತದ ಮೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಮೈಸೂರಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರವೀ
ಣರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರಂತೆ.

★

★

★

ಸ್ಮೃತ್ಯರ ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಅಂತೆ.

ಲೀಗ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಲೋಕಾನುಭವ ಜನಾನುಭವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯಂತೆ.

—ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರೆದ ವದ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮ ಶ್ರೇಣಿಯ ದಾಗಬಹುದು ಅಲ್ಲವೇ ?

• • •

ಸಗೋತ್ರ ವಿವಾಹದ ಕಾನೂನು ಸಭೆಯ ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆಯಿತಂತೆ.

—ಮದುವೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದ ಇದೊಂದು ಹಿರಿಯ ಉಪಾಯವೂ ಹೋಗಿಬಿಡತೇ ?

• • •

ಈ ಕಲಿಗನ್ನಡ ಸ್ಪರ್ಧೆ

—o—

(ಅಪೂರ್ಣ ಪದದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಭರ್ತಿಸಿ)

(1)ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇಮ. ಅಕ್ಕಿ ಅಭಾವ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಬರಬಂದು ಬಹಳ ದಿನವಾಯ್ತು. ಇನ್ನೇನೂ ವಿಶೇಷ ವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯ “—ಮ ಸಮಾಚಾರಗಳಿಗೂ ಜವಾಬು ಬರೆಸಿ....ಇತಿ

(2) ಭಾಗವತರು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರು, ತೊಡೆ ತಟ್ಟಿದರು, ರಾಗ ತೆಗೆದರು, ನಡುಗಿಸಿದರು, ಗುಡುಗಿಸಿದರು, ಎತ್ತಿ ಇಳಿಸಿದರು, ಕೊನೆಗೆ ಎಳೆದು ಮುಗಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು “ಅವರು ಅಂದದ್ದು—ದಾರ” ರಾಗ ಇರಬೇಕು ಅಂತ.

(3) ಯಾವ ಕುದುರೆ ಕಾಲು ಮುಂದು, ಯಾವ ಜಾಕಿ ವಾಯುವೇಗಿ, ಯಾವ ನಂಬರು (ಕುದುರೆಗಿಂತ) ಲಕ್ಕಿ ಎಂಬ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ಕೆಲವು “—ತಿಸಿಗಳು”

(4) ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಐದು ಗಂಟೆಗೇ ಅಲಾರಂ ಹೊಡೆದಹಾಗೆ ಅವಳಿ ಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಎದ್ದು ಬಿಡಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಂಚದ ಪಕ್ಕದ ಕಾಲುಮಣಿ ಮೇಲೆ ‘ಟೆಕ್’ ಅಂತ ಬೆಡ್ ಕಾಫೀ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಕುಕ್ಕಿದ ಶಬ್ದವಾದಾಗಲೇ ನನಗೆ “—ಯೋದಯ”ದ ಅರಿವಾದದ್ದು.

(5) ...ವಿನುಶಿ....‘ಇಬ್ಬರು ಕಳ್ಳರು’ ಮತ್ತು ‘ಹೊಸ ಜೋಡಿ’ ಎಂಬ ಎರಡೆರಡೇ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಎರಡು “ಏಕಾಂ—”ನಾಟಕಗಳೂ ತುಸ ಅಶ್ಲೀಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟವೆ....

(5) . .ಮೊನ್ನೆ ದೇವೇಂದ್ರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕೋಮುವಾರು ಗಲಭೆ ಆಗಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಗಿರಾಕಿ “ಮೈಸೂರು—ಕು” ಇದೆಯೇನೋ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇ ಕಾರಣವಂತೆ.

(7) ...ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಟೌ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ‘ಗಡವರ ಗುಂಪು’ ಕಲಾಸಂಘದವರಿಂದ “—ರತನಾಟ್ಯ.” ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿ ಪ್ರವೇಶ ವುಂಟು.

(ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೊನೇಪುಟ ನೋಡಿ)

—ಟೀಯಸ್ಸಾಕ್ರಾವ್.

“ ಇಡ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಅಯ್ಯರ್

“ ಇಡ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಸಾರ್ ಅದು ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ”

“ ಹಾಗಾದ್ರೆ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅಯ್ಯರ್ ”

— , —

ಒಂದೇ ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಶಿರೋನಾಮೆಗಳು—

— ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು—

— ನಾಲ್ಕು ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಶಂಖು ಸ್ಥಾಪನೆ—

★

★

★

★

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ಹಮಾರ ಎಂದು ಹಾಡಿದ ಕವಿವರ ಇಕ್ಬಲನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಣಪಡೆದು ಹಾಗೆ ಬರೆದನೆಂದು ಇನ್ನೂ ‘ಡಾನ್’ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರೆದಿಲ್ಲವಂತೆ.

★

★

★

★

ಆಚಾರ್ಯ ಕೃಪಲಾನಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಗದ್ದುಗೆಯಿಂದ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲಾ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಂತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ

.. ಬಂಗಾಳಾ ತನಕ ಈ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆಯೇ ? ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಮಾನವಂತೆ.

==| ಹಾರಿ ಬಂದ ಹಾಳೆ ಕೆಲವು |==

(1)

ನನ್ನೆಸು ಶಂಕರನಿಗಿಂತ K. Sham ಪೋಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. 11-8-0 ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ, ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಒಂದು ರೋಗು ಹೊಡೆದ್ರಾಯಿತು. ವಿರಸ್ ವಾಣಿ ಕಾರ್ ನಂ. 1263.

On Monday last ಳ್ಲ ! her dress was moderate Ear drops would have made her perfect ಅದ್ರು ಪರ್ವಾ ಇಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಿ....ನಾಳೆ Strike ! ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಮಾಡಿಸಲೇ ಬೇಕು, ವೀರಭಾರತೇಯರು, ಇತ್ಯಾದಿ

(2)

Tootal ties ಉ Surya Ram & Sisters ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಂತೆ, ಗುಂಡನ ಮಾತ್ ನಿಜವಾದ್ದೆ.

'Symbaal' ಕರ್ಚೀಫ್ ಏನೋ 1-10 ನಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಗೆ ಬರೋದು ಕಾಕ್‌ಷೂರ್- ಹೆವೆನ್ ಅರ್ಥ್ ಮೂಮಾಡಿ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಡಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ಜತೆ.....

ಕೊನೇಗೂ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು.. "Evening in Loryes" is better than "Evening in Framyus" ಅಂತ.....Thanks to Jai Ram. Jai Hind

(3)

"The long, Longing Lady" "ಗೋಬೀ"ನಲ್ಲಿ ಬರತ್ತಂತೆ. ಆದ್ರೆ ಅದೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ಮೂಖರ್ಜೀದು ಅರ್‌ಟ್‌ಮೇಲೆ ಲೈಕ್‌ಚರ್‌ದ್ಯಲ್ಲಾ ! what a calamity!—ಆಲ್‌ರೈಟ್ Foss up and decide on the day. Now, "ಚಿವ್ (?) ಗೋಸ್‌ಟು England" Morning ಪೋ "Renewed Globe" ನಲ್ಲಿ ... ಅದೊಂದು "ಮಸ್ತ್ ಬೀ" ಅಂತೆಸಿಟಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ನಾನು ಯಾಕೆ ಆ ದಿನ ಒಂದು ರೂ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡ್ಕಂಡೆ? ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದು ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಆಗಲೇ ಅ ಹುಡ್ಗಿ ಇಸ್ಕೂಂಬಿಟ್ಟುಎಷ್ಟು ಸೋಷಿಯಲ್ಲಾ ಹುಡುಗಿ..... I must begin learning Hindi. ಛೇ! ಯಂಥಾ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟೆ. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ರೂ ಕೂಡ ಬಿದ್ದು ಹೋದ ಕರ್ಚೀಫ್‌ನ ಎತ್ತು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ..... ಏನಾದ್ರೂ ಅಂದ್‌ಕೊಂಡಿರಾಳೆ— ಯೇ? ಮೊದಲು ಅಪಾಲಜೈಸ್ ಮಾಡ್ಕೋಬೇಕುಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇ really shame? ವಂದೇ ಮಾತರಂ ನಿಲ್ಲಿಸಲೇ ಕೂಡದು.

I fear—ವರೀಕ್ಷೆ March 20th

ಮೇಜರ್ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್— 4 ದಿನ
1 ದಿನ ರಿವಿಷ್.

ವೈನೆರ್ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್— 2 ದಿನ,
 $\frac{1}{2}$ ದಿನ ರಿವಿಷ್.

7 $\frac{1}{2}$ ದಿನ....in a week ಅನ್ನಿ.

But on 17th April ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚ್ ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ....ಏನ್ಮಾಡೋದು?
Examination can come twice or even thrice (personally
proved) but not splendid cricket matche ಸ್ನೋ ನೋಡೇಬಿಡ
ಬೇಕು.

ಯಾಕೋ ಈ ನಡ್ವೇ ಹಿಟ್ಟರ್ ಕ್ಲಾನ್‌ನೂ ಬೋರಿಂಗ್ ಆಗ್ಗಿಟ್ಟಿದೇ....
ತೂಕಡಿಕೆ. “ ಭೇಷ್‌ಗಿರಿದಂತೂ ” ಲಿಮಿಟ್ ಬೋರಿಂಗ್.....Pickett
madabeku ashteh ! ಗುಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಭಾರತಮಾತಾಕಿ !

(13)

I have really ಸಂ ಯಮ ಶಕ್ತಿ. weekly 3 times to only once
in 15 days a picture—and Filmindia foregone ! ಆದ್ರೂ
ಕೂಡ dad has sent only 70 Rupees Snow ಕೂಡ 15th ವರ್ಗ್
ಬರೋಹಾಗಿಲ್ಲ.....ಏನ್ ತಿಯೋ ಧೂ !

Miss Green Car No. 8371 ?

Phone No 3771X

Miss Blue 2076 ?

471, 2nd Main

(ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಟಿ disposition)—

ನೆಹರು ಒಳ್ಳೆಭೂವ ... ಹಾಗಿರಬೇಕು, ನಾನೂನು, ಅಲ್ಲವೆ ?

(14)

—ಮಂಡೇದಿನ ಸಾಲಿಕಾ ಮುಡಿದಿದ್ದ ಮೇಘ ಬಣ್ಣದ ಹೂ...ಮ್ಯಾಲ್ಟೀ
ಸೀಗೇ ಒಳ್ಳೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪಾಂಸಲ್ ಮರೆಯೋಕಾಗಲ್ಲ 3/4 ಪಾಲು ಆವು Capt
Rangarajan ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ದಿರಬೇಕೂಂತ ನನ್ನ ಒಪೀನಿಯನ್....I fancy
that Miss Malika has taken a fancy for me....on the
lecture day ನಾನ್‌ಪೇರ್‌ವಾನೀ ಹಾಕಿ ಬರಬೇಕಿತ್ತು....Foolish Dhobi

ಫೆ ಮದರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಗತಿ ಏನು ? ಸಿಪ್ಪರ್....ಹೆಸರು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

(17)

Some av ! ಒಂದ್ನಾಲ್ಕು ಹಿಂದೀ “ ಸ್ಲೋ-ಕ ” ಬೈಹರ್ವ್ ಹೊಡೀ
ಬೇಕು....ಕಿಟ್ಟಪ್ಪನಿಂದ ಬೈಂಡ್ ಆಗಿ ಆದ್ರು never mind (ಎಮರ್‌ಜನ್ಸಿ).

(18)

Sanskrit ಅಯ್ಯಂಗಾರಿ ನಿಜವಾಗ್ನಿ curt ಆಗಿ ಬಿಹೇವ್‌ಮಾಡ್....

English 22 o/o ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟ, ಅಷ್ಟು !

Sanskrit 12½ o/o (grudge)

Chemistry ಬರೆದ ಎರಡ್ question ಗೆ 10½, 10½ i.e. nearly
ಐವತ್ತಕ್ಕಾದರೆ, ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ನೂರೋ, ಏನೋ? Backup ಮಾಡಿ
ದ್ರಾಯ್ತು.....

“ Sita Ban Bas ” ನೈಸ್ ಪಿಕ್‌ಚರು Miss Malika
ನೋಡಿದಾಳೋ ಗೊತ್ತಾಗ್ಗಿಲ್ಲ..... ..ಆಗ್ಗೆ ಪಿಕ್‌ಚರ್ ಈಸ್ 5 days old....
Miss Malika ಮನೇ ಜವಾನಿಗೆ ತಾಜಾಮಾಡಿದ್ರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ಎಂದೋ
ಗತ್ತಾರೆ ಪಿಕ್‌ಚರ್‌ಗೇ ಅನ್ನೋದು. .ನಾಳವೀಯ, ಪಾಪ, ಕೊನೆಗೂ ಗೊಟ
ಕೈಂದ, ಕಾಯಕಲ್ಪ ಶುದ್ಧ ದುಡ್ಡು ದಂಡ.

(193)

—“ ರಾಗ ನ್ಯಾಯ್‌ಕೇ ” ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಕಾಂಪಿಟೇಷನ್‌ಗೇ ಈಸಾರಿ ಕಾಂ
ಪೀಟ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.... ..ಹೋದಸಾರಿ ‘ ಅಪ್ಪೀಟ್ ’ ಆದ್ರೇ ಏನಂತೇ....
But hardly 15 days.....day after tomorrow ಜುಬ್ಬ & white
ಪಾಯಜಾಮೆ to Dhobi.....Copy ಅತ್ಯುತ್ತಮ.

Malahalli Tiffin rooms—only Dosai speciality

	General	Special
1)	Dosai	Khali + “ ಚಲೆನಹಿಜಾನ ”
2)	„	ಮಸಾಲೇ + „
3)	„	ಬೆಣ್ಣೆ + „

Attack on Sunday at 9 A.M. for the last Item ಕನ್ಯೂ
ನಿಷ್ಟುಗಳೇ ಎಷ್ಟೋವಾಸಿ. ಅಪ್ಪ ಇನ್ನೂ M-0 ಕಳಿಸಿಲ್ಲ.

(194)

ಕಳ್ಳೇಕಾಯಿ (ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3-30 ಲೀಷರ್)	0	3	0
Valet Blades	0	14	0
	—ಶನಿ.		

ಕಲಿಗನ್ನಡ ಸ್ಪರ್ಧೆ , ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ—(1) ಕಾ (2) ಖೆ (3) ಸೂ (4) ಭಾ
(5) ತ (6) ಬಾ (7) ಗ—

—ಟೀಯೆಸ್ಸಾರ್ಯಾವ್.